

КЛЮЧОВІ ЦИФРИ

159 540

Звернулися за тимчасовим захистом

53 827

дітей зареєстровано для отримання тимчасового прихистку

54 001

український біженець у країні

8362

особам надано житло за державною програмою

589

дітей без супроводу або розлучених із сім'єю

ОСНОВНІ ФАКТИ ПРО ДОПОМОГУ У 2023 р.

843 338

осіб отримали інформацію щодо захисту прав і доступу до послуг

22 660

осіб скористалися послугами безпечних просторів, центрів захисту та підтримки

40 988

дітей отримали навчальні матеріали

Контекст

- Війна в Україні продовжує провокувати процеси переміщення біженців Європою, під час яких багато українських сімей стикаються із серйозними труднощами в забезпеченні власних потреб.
- Із початку конфлікту тимчасовий прихисток у Болгарії отримали 159 540 українців, з яких 84 % – це жінки й діти. Станом на 31 травня 2023 року за продовженням статусу тимчасового захисту після завершення початкового терміну звернувся 30 771 українець.
- Станом на 31 травня в країні залишаються 53 811 українців, зокрема 8362 особи розміщені в готелях і на державних базах.
- Основними проблемами, з якими продовжують стикатись українські біженці, є довгострокова оренда житла, доступ до освіти й інтеграція в місцеву систему освіти, а також доступ до належних медичних і соціальних послуг, особливо для найбільш уразливої групи біженців.

Гуманітарна діяльність і координація заходів

- Від часу відкриття представництва в Софії у 2005 році ЮНІСЕФ підтримує уряд у просуванні, захисті й реалізації прав кожної дитини в Болгарії. Зараз ЮНІСЕФ допомагає уряду організувати доступ до послуг, захист і соціальне забезпечення для дітей з України, їхніх родин і спільнот, що надали притулок.
- ЮНІСЕФ співпрацює з Міністерством внутрішніх справ, Міністерством освіти й науки, Міністерством охорони здоров'я, Міністерством праці й соціальної політики та іншими державними партнерами, зокрема з Державною службою з питань біженців, Державною службою захисту дітей, районними й міськими адміністраціями. ЮНІСЕФ використовує стратегічне партнерство з профільними міністерствами та місцевими органами влади для надання багатовекторної гуманітарної допомоги та посилення можливостей державних систем шляхом технічної та фінансової підтримки, консультацій, інформаційної роботи та взаємодії для досягнення сталих і довгострокових результатів.
- У рамках механізму координації допомоги біженцям, який координує УВКБ ООН, ЮНІСЕФ бере участь у реалізації міжвідомчого плану реагування на потреби біженців з України, а також у міжвідомчих координаційних засіданнях і зустрічах технічних робочих груп.
- Для допомоги дітям і сім'ям з України ЮНІСЕФ розширює свою гуманітарну підтримку, надаючи ресурси та послуги, посилюючи можливості тих, хто на пряму взаємодіє з біженцями, координуючи співпрацю державних систем з урядом, установами ООН, донорською спільнотою та громадськими організаціями.

Охорона здоров'я та розвиток дітей молодшого віку

- Допомога ЮНІСЕФ спрямована на інформування осіб, які дбають про біженців, навчання медичних працівників і підтримку заходів із вакцинації.
- У першому кварталі року в регіоні Варни завдяки підтримці ЮНІСЕФ було надано **послуги первинної медичної допомоги** 72 дітям і жінкам та проведено 99 медичних оглядів. Проведені консультації щодо вигодовування дітей грудного та раннього віку для 17 жінок.
- У березні Всесвітня організація охорони здоров'я та Міністерство охорони здоров'я в партнерстві з установами й учасниками системи ООН представили офіційний звіт про **спільну оцінку системи охорони здоров'я Болгарії** в контексті кризи в Україні. ЮНІСЕФ бере участь у реалізації низки рекомендацій, як-от інтеграція заходів з інформування про ризики та залучення громади до системи охорони здоров'я.
- ЮНІСЕФ спільно з Міністерством охорони здоров'я та Фондом «Астра Форум» продовжували роботу над розвитком **навичок міжособистісного спілкування медичних працівників** у рамках ініціативи «Школа вакцин», зосередивши свої зусилля на стандартних **схемах імунізації** дітей і сприянні проведенню вакцинації в школах.
- ЮНІСЕФ разом із Фондом «Астра Форум» організували **для українських батьків консультації щодо медичних послуг**, зокрема щодо вимог до вакцинації та імунізації для вступу до навчальних закладів Болгарії.
- ЮНІСЕФ разом із Фондом «Астра Форум» запускає довгострокову сталу модель **покращення добробуту медичних працівників** шляхом організації групових (у невеликих групах) або індивідуальних сеансів психотерапії і посилення лікарського обов'язку та міжособистісного спілкування..
- ЮНІСЕФ на замовлення Міністерства охорони здоров'я провів на загальнонаціональному рівні **соціологічне дослідження щодо довіри до вакцин**. Опитування проводилося серед батьків дітей віком до 4 років у закладах первинної медичної допомоги, а також у фокус-групах і шляхом детальних інтерв'ю з українськими біженцями, які мають дітей, про їхнє ставлення до імунізації. Дослідження проводилось на замовлення та за експертної підтримки Міністерства охорони здоров'я, і його результати будуть взяті за основу для розробки Національної стратегії вакцинації. Дослідження є частиною програми ЮНІСЕФ із підтримки органів системи охорони здоров'я Болгарії в реалізації заходів із покращення імунізації.

Захист дітей

- ЮНІСЕФ спрямовує свої зусилля на **зміцнення систем** для надання всім дітям належного захисту й доступу до медичної допомоги та служб підтримки. Організація продовжує інвестувати у навчання, консультації та інші ініціативи, спрямовані на розширення можливостей працівників, які напругу взаємодіють із біженцями, обмін досвідом і координацію підтримки.
- ЮНІСЕФ і партнери із січня 2023 року підтримали 21 343 дорослих і 5019 дітей у рамках **програми із захисту дітей**, зокрема отримали допомогу 18 804 дорослих і 3856 дітей у Блакитних точках, створених для захисту й підтримки дітей і родин. Було надано допомогу 2511 дорослим і 1069 дітям у питаннях психічного здоров'я та психосоціальної підтримки. Було виявлено 84 дитини без супроводу або розлучених із сім'єю (38 хлопців і 46 дівчат), які отримали комплексну допомогу.
- ЮНІСЕФ разом із Child Helpline International організували , триденний семінар у Софії для працівників, які напругу взаємодіють із біженцями. Його метою було підвищення кваліфікації в застосуванні стандартів і методичних рекомендацій щодо роботи гарячих ліній допомоги дітям, що реагують на надзвичайні ситуації, гендерне насильство та торгівлю людьми, з покращення навичок надання допомоги особам, які перенесли психологічну травму, психічної та психосоціальної підтримки. На семінарі також обговорили шляхи забезпечення особливих потреб українських дітей і молоді.
- Консультації для біженців із питань гендерно зумовленого насильства проводилися за підтримки Болгарського фонду гендерних досліджень у Блакитних точках у Русе, Софії та Варні.
- ЮНІСЕФ долучився до розробки національних методичних рекомендацій щодо **роботи з дітьми без супроводу та розлучених із сім'єю**, правил розміщення таких дітей у закладах соціальних служб, що були прийняті Державною службою з питань біженців у жовтні 2022 року, і є членом Постійної експертної робочої групи, створеної для нагляду за координацією та спільною роботою в цій сфері.
- ЮНІСЕФ продовжує підтримувати державні й місцеві органи влади, щоб вони могли забезпечувати належний **захист і підтримку дітям біженців і мігрантів**, зосереджуючи зусилля на дітях і родинах, які шукають притулку. Невирішеною залишається проблема забезпечення рівного ставлення як до біженців з України, так і до біженців і мігрантів з інших країн, зокрема Афганістану й Сирії.

Блакитні точки

Спільними зусиллями ЮНІСЕФ і УВКБ ООН у співпраці з місцевими органами влади та партнерами в Болгарії було відкрито 5 Блакитних точок. Вони надають безпечними простір для дітей і родин, де можна отримати доступ до послуг, де відбувається виявлення та реєстрація, а також переадресація до відповідних служб дітей, які подорожують без супроводу. У цих пунктах також доступні довідкові служби для жінок, де, зокрема, можна отримати підтримку, пов'язану з гендерним насильством, психічним здоров'ям, юридичну консультацію, інформацію й допомогу з доступом до соціальних послуг у Болгарії.

ЮНІСЕФ і УВКБ ООН спільно аналізують ситуацію та готують процес переформатування Блакитних точок, щоб адаптувати їх до потреб біженців та забезпечити стабільність і безперервність отримання послуг, що надаються в цих центрах.

Русе (пропускний пункт на кордоні з Румунією)

Адреса: вул. «Генерал Гурко», 10, Русе

Послуги: інформаційно-консультаційна служба, сімейно-дитячий центр, психологічна підтримка.

Софія – головний офіс БЧХ

Адреса: бульвар «Джеймс Баучер», 76

Послуги: комплексні послуги Blue Dot (інформаційно-консультаційна служба, сімейно-дитячий центр, правова допомога та психосоціальна підтримка).

Добрич

Адреса: вул. «Отець Паїсій», 19, Добрич

Послуги: інформаційно-консультаційна служба, сімейно-дитячий центр, психосоціальна підтримка.

Залізнична станція Бургасу

Послуги: інформаційно-консультаційна служба, сімейно-дитячий центр, правова допомога та психосоціальна підтримка.

Варна – БЧХ

Адреса: вул. «Братя Шкорпіл», 3, Варна

Послуги: інформаційно-консультаційна служба, сімейно-дитячий центр, правова допомога та психосоціальна підтримка.

Освіта

- ЮНІСЕФ у партнерстві з місцевими органами влади **підтримує безперервну освіту українських дітей-біженців** шляхом прийняття в болгарські школи й організації дитячих навчальних центрів.
- ЮНІСЕФ продовжує тісно співпрацювати з Міністерством освіти й науки та міськими органами влади для **розширення можливостей прийняття дітей-біженців у заклади шкільної та дошкільної освіти**. Серед цих заходів, зокрема, програми онлайн-освіти та підвищення кваліфікації учителів і вихователів у створенні комфортного інклюзивного навчального середовища, що задовольняє будь-які потреби дітей у навчанні та розвитку.
- ЮНІСЕФ є **співголовою Робочої групи з питань освіти**, яка надає Міністерству підтримку в координації освітніх заходів шляхом визначення потреб і доступних послуг, запровадження передового досвіду, розширення кваліфікації учителів і вихователів, підготовки з болгарської мови, підтримки дітей із психологічними травмами, пов'язаними з навчальними закладами, а також запобігання знуцанням у школі та припиненню навчання.
- Пріоритетним завданням є підтримка та **планування на 2023–2024 навчальний рік**. ЮНІСЕФ у співпраці з міськими адміністраціями, громадськими організаціями, регіональними відділами освіти, а також батьками-біженцями в регіонах Бургасу й Варни спрямовує свої зусилля туди, де кількість дітей-біженців **перевищує можливості місцевої системи освіти**.
- ЮНІСЕФ через **мережу ігрових і навчальних просторів** забезпечує можливості продовження навчання для українських дітей-біженців у муніципалітетах із переважними системами освіти, як-от Софія, Варна, Несебр, Светий Влас і Пловдив. У 2023 році у підтримуваних ЮНІСЕФ ігрових і навчальних центрах до **освітніх, спортивних заходів і заходів із соціальної взаємодії** вдалося залучити понад 5366 дітей віком від 3 до 17 років.
- Крім програм раннього навчання та дошкільної підготовки, учням можуть скористатися заняттями з математики, фізики, географії та біології, а також із болгарської, української та англійської мов.
- ЮНІСЕФ разом з АДРА Болгарія надає **доступ до освітніх ресурсів 900 дітям** віком від 3 до 18 років (434 дівчатам і 466 хлопцям), які проживають у 17 центрах розміщення в курортних зонах **Золоті Піски, Святі Костянтин і Єлена та Кранево**. Крім того, за підтримки фундації "Situation Center Open Doors" 285 дітей-біженців віком від 7 до 17 років, які проживають у віддалених районах **Рибариці та Банско**, отримали можливість відвідувати додаткові заняття через онлайн та мобільні освітні ресурси. Блакитні точки у Русе, Варні, Бургасі та Добричі провели заходи з позашкільного навчання та соціалізації для 182 дітей і підлітків.
- У 2023 році **понад 40 000 дітей отримали навчальні матеріали від ЮНІСЕФ**. Зокрема, ЮНІСЕФ передав навчальні матеріали для групових занять у болгарських навчальних закладах, які приймають українських дітей, підтримавши понад 28 400 дітей віком від 7 до 18 років у школах і 5280 дітей дошкільного віку в дитячих садках. Завдяки навчальним матеріалам, які отримали від ЮНІСЕФ 14 організацій і місцевих постачальників послуг, понад 2300 підлітків були залучені до позашкільної освіти та заходів із покращення навичок. Крім того, 5008 дітям-біженцям (2495 дівчатам і 2513 хлопцям) були надані навчальні засоби, зокрема доступ до Інтернету для онлайн-навчання.
- З метою сприяння зміцненню системи та підвищенню компетентності у **сфері дошкільної освіти та виховання фахівців**, які працюють з особами, що перенесли психологічну травму, було підготовлено 9 кваліфікованих інструкторів-викладачів. На загальнонаціональному рівні участь у цій програмі взяли 103 фахівця та 1270 дітей.

Соціальний захист і грошова допомога

- ЮНІСЕФ продовжує виділяти додаткове фінансування своїм партнерським організаціями для створення фонду надзвичайних ситуацій, який використовуватиметься для забезпечення невідкладних потреб особливо вразливих сімей біженців із дітьми.
- ЮНІСЕФ розширив свою програму надання ваучерів на продовольчі й непродовольчі товари вразливим групам українських біженців із дітьми.
- ЮНІСЕФ запустив нову програму грошової допомоги вразливим групам українських біженців із дітьми.
- ЮНІСЕФ розширює своє партнерство з міськими органами влади з метою додаткового гуманітарного сприяння в отриманні українськими громадами соціальних послуг, догляду за дітьми, доступу до освіти, курсів із болгарської мови, а також заходів для підлітків. Меморандуми про співпрацю, які були нещодавно підписані із муніципалітетами Бургасу та Русе, стануть основою майбутнього партнерства з такими містами, як Софія, Варна, Добрич, Пловдив і Поморіє.

Стимулювання соціально-поведінкових змін

- Інформацію щодо профілактики та доступу до послуг отримали 843 388 біженців і осіб, які надали їм прихисток, а в заходах (онлайн і офлайн) на рівні громад узяли участь 33 106 осіб.
- До першої річниці війни в Україні 24 лютого 2023 року ЮНІСЕФ представив у Болгарії документальний фільм, що нагадує про важливість солідарності для дітей-біженців та їх родин, які знайшли тут свій новий дім. **Документальний фільм «Дитинство 2.0»** розповідає про українські родини, які після початку війни отримали прихисток у Болгарії. Крім офіційної прем'єри, у трагічні роковини конфлікту документальний фільм також транслювався на телеканалі NOVA News і в загальнонаціональному телемарафоні, набравши понад 310 000 переглядів.
- З метою сприяння інтеграції українських дітей у Болгарії ЮНІСЕФ виступив співорганізатором **фестивалю «Український Великдень»**, який пройшов 15 квітня в Софії для просування солідарності й толерантності щодо українських біженців і прийняв понад 2000 гостей і отримав 350 000 переглядів онлайн.
- ЮНІСЕФ Болгарія з метою підвищення прийняття і підтримки в суспільстві розробляє **кампанію толерантності** для традиційних засобів масової інформації, соціальних мереж та інформаційних ресурсів. Кампанія, зокрема, поширюватиме надихаючі історії про солідарність, залучення й інтеграцію українських біженців у соціальне життя країни.

«Я прокинулась о 04:20 від вибуху бомби, – згадує Лена. – Це був жахливий ранок, коли замість звичного вітання ми почули: «Прокидайтеся – війна!».

Фотограф із Києва Лена вимушено виїхала з міста з трьома маленькими синами і знайшла притулок у Болгарії. Вона є однією із чотирьох героїнь нового документального фільму, знятого ЮНІСЕФ про українські сім'ї, які знайшли притулок у Болгарії.

Документальний фільм «Дитинство 2.0» привертає увагу громадськості до величезної підтримки й допомоги, що надаються українським біженцям у Болгарії. У ньому також висвітлюються проблеми, пов'язані з освітою, охороною здоров'я, житлом і ринком праці.

Ці надзвичайні історії показують, що інтеграція можлива й ми всі здатні змінити світ, налагоджуючи зв'язки та маючи віру в краще майбутнє.

Залучення молоді та юнацтва

- ЮНІСЕФ залучає молодь і юнацтво як своїх партнерів, а також активно співпрацює із біженцями та місцевими громадами для посилення знань, упевненості та стійкості, а також на укріплення соціальної взаємодії та солідарності всередині спільнот. ЮНІСЕФ також зміцнює довгострокові механізми залучення молоді до прийняття рішень на місцевому рівні.
- ЮНІСЕФ розширює партнерство з молодіжними організаціями та мережами у Болгарії, щоб заохочувати молодь, надавати їм підтримку й допомогу в розвитку навичок, потрібних у нових умовах.
- У березні ЮНІСЕФ і програма «Міжнародна премія Герцога Единбурзького» оголосили про новий проєкт «Stand By Me», який залучить понад 2000 українських і болгарських молодих людей до процесів формування громадянської позиції та актуальних для 21-го століття навичок шляхом взаємної підтримки й роботи з досвідченими наставниками.

Після запуску програми 186 українських і місцевих молодих людей упродовж трьох тижнів займалися волонтерством, здобуттям навичок і фізичною роботою у своїх громадах.

- Від початку року понад 110 українських і місцевих дітей і підлітків познайомилися зі скаутським рухом, 252 дітей та молоді взяли участь у громадських заходах, як-от волонтерство або залучення в життя громади.
- У 2023 році в рамках партнерства «UPLIFT», організованого ЮНІСЕФ і Junior Achievements, майже 700 дітей і підлітків узяли участь в інноваційних таборах і конкурсах. Ці табори й інші заходи призначені для розвитку інноваційного мислення та підприємницьких навичок, а також для посилення інтеграції і толерантності серед учасників.

Гуманітарна допомога

- Через мережу Блакитних точок і Болгарського Червоного Хреста ЮНІСЕФ забезпечив одягом 1855 дітей у регіонах Бургасу, Благоевграда, Добрича, Пловдива, Русе, Стара Загора, Софії та Варни. Крім того, 1557 дорослих і дітей у 5 регіонах країни отримали набори особистої гігієни та предметів щоденного вжитку. Видача допомоги здійснюється через партнерів-виконавців і державні партнерські установи.
- ЮНІСЕФ разом із Міністерством освіти передав для 28 400 дітей віком від 7 до 18 років навчальні матеріали (набори для викладання наукових занять, оздоровчих і спортивних заходів) у школи, які приймають українських біженців. Крім того, 5280 діти дошкільного віку по всій країні зможуть скористатися наборами для раннього розвитку у закладах, які підтримав ЮНІСЕФ.
- Завдяки навчальним матеріалам, які отримали від ЮНІСЕФ 14 організацій і місцевих постачальників послуг, понад 2300 підлітків були залучені до позашкільної освіти та заходів із покращення навичок.

З метою сприяння інтеграції українських дітей у Болгарії ЮНІСЕФ виступив співорганізатором фестивалю «Український Великдень», який пройшов 15 квітня в Софії під гаслами солідарності й толерантності щодо українських біженців і прийняв понад 2000 гостей і 350 000 онлайн-відеювачів.

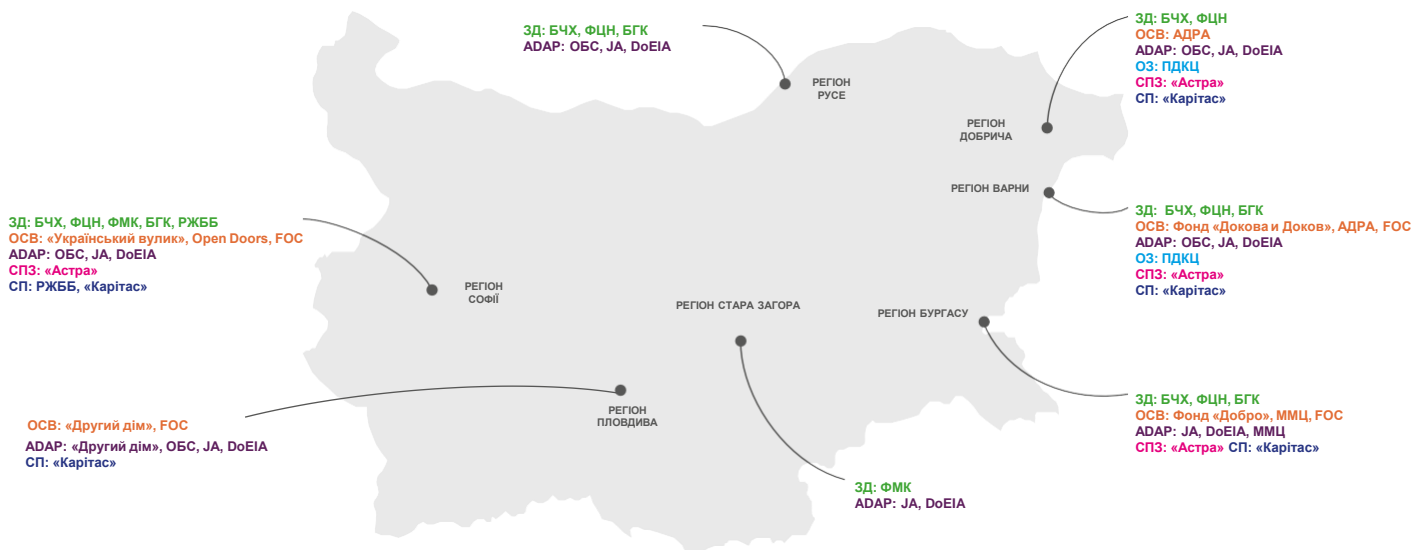
Відповідальність перед постраждалими верствами населення

- ЮНІСЕФ розвиває механізми подання скарг і відгуків для створення каналу зворотного зв'язку з біженцями щодо отриманих послуг. У 2023 році розробленими механізмами зворотного зв'язку скористалися 1606 осіб. Крім того, у рамках програми аналізу роботи Блакитних точок від ЮНІСЕФ і УВКБ ООН із біженцями в Русе, Добричі, Варні й Бургасі були проведені консультації щодо їхніх потреб і актуальності послуг, доступних у цих центрах

Виконавчі партнери ЮНІСЕФ для допомоги українським біженцям у Болгарії

ЮНІСЕФ розширює партнерство з неурядовими організаціями у сфері захисту дітей, освіти, соціального захисту, соціально-поведінкових змін, розвитку й участі підлітків (ADAP) у стратегічних локаціях із метою надання міжгалузевої гуманітарної допомоги дітям і сім'ям, змушеним стати залишити свою домівку в Україні.

Захист дітей (ЗД)

- Болгарський Червоний Хрест (БЧК)
- Фонд «Центр Надія» (ФЦН)
- Фонд «Мисия Криле» (ФМК)
- Болгарський Гельсінський комітет (БГК)
- Рада жінок-біженок у Болгарії (РЖББ)

Освіта (ОСВ)

- Фонд «Помощ за Украина» («Укрїнський вулик»)
- Фонд «Догова и Доков»
- Фонд АДРА
- Міжнародний молодіжний центр Бургасу (ММЦ)
- Фонд «For Our Children» (FOC)
- Оперативний центр «Open Doors»
- Фонд «Добро»

Програма забезпечення розвитку й участі підлітків (ADAP)

- Організація болгарських скаутів (ОБС)
- Junior Achievement Bulgaria (JA)
- Міжнародна премія Герцога Единбурзького (DoEIA)
- Відновлення й підтримка України («Другий дім»)

Соціальна політика (СП)

- Рада жінок-біженок у Болгарії (РЖББ)
- «КАРИТАС»

Охорона здоров'я (ОЗ)

- Перший діагностично-консультативний центр (ПДКЦ)

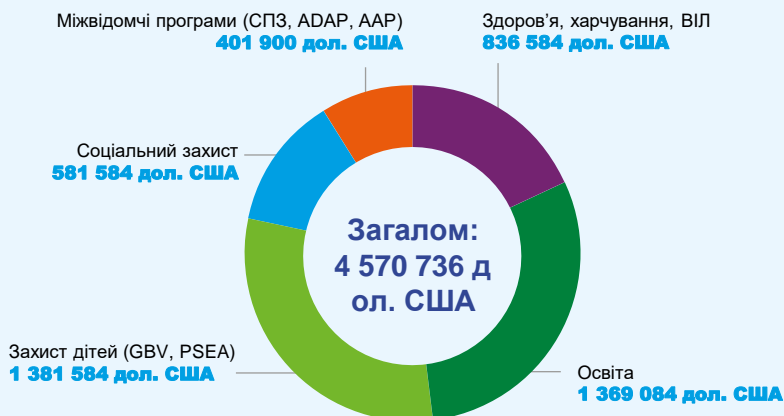
Програма стимулювання соціально-поведінкових змін (СПЗ)

- Фонд «Астра»

Оцінка потреб для допомоги біженцям з України у Болгарії, 2023 р.

Необхідні кошти за категоріями (у доларах США)

ЮНІСЕФ оприлюднив нове звернення з проханням виділити кошти для гуманітарної допомоги біженцям з України у 2023 році в розмірі 1,05 млрд доларів США для надання допомоги в Україні та за її межами. ЮНІСЕФ потребує 229,5 млн доларів США для надання допомоги дітям-біженцям та їхнім родинам, які були змушені залишити Україну в 2023 році, зокрема 4,5 млн доларів США для підтримки українських біженців у Болгарії.

КОНТАКТИ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ДОКЛАДНІШОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Крістіна де Брюїн (Christina de Bruin) | Представник ЮНІСЕФ у Болгарії | cdebruin@unicef.org
 Кароль Вільно (Carole Vignaud) | Координатор із надзвичайних ситуацій | cvignaud@unicef.org
 Ніна Сорокопуд (Nina Sorokopud) | Радник із комунікації | nsorokopud@unicef.org